

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB17 : 1850

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB17 : 1850", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 , s. 194.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb17-txt-shoot-n102.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Sagen.

Sagen er ganske simpel. Det N. T. er yderst let at forstaae. Men vi Mennesker, vi ere ret nogle udspeculerede Gavtyve, vi lade som kunne vi ikke forstaae det, fordi vi godt forstaae, at var det saaledes strax til at forstaae saa maatte vi strax til at gjøre derefter. Men for dog at gjøre det lidt godt igjen for det N. T., at det ikke skal blive vred paa os og finde at det dog er alt for galt, saa smigre vi det, vi fortælle det, at det er saa uhyre dybsindigt, saa vidunderlig deiligt, saa uudgrundeligt høit o: s: v: omtrent som naar et lille Barn lader som kan det ikke forstaae hvad der befales, og saa er fiffigt nok til at ville smigre Papa.

Altsaa vi Mennesker vi lade som kunne vi ikke forstaae det N. T., vi ville ikke forstaae det.

See her ligger den christelig[e] Videnskab. Den christelige Videnskab er Menneskeslægtens uhyre Opfindelse for at væрге sig mod det N. T., for at sikkre sig, at man kan vedblive at være Christen uden at det N. T. kommer En altfor nær.

Den christelig[e] Videnskab den er opfundet for at fortolke, tydeliggjøre, nærmere belyse o: s: v: o: s: v: det N. T. Jo, jeg takker! Ja vi Mennesker vi ere nogle udspeculerede Gavtyve – og vor Herre den Eenfoldige, men rigtignok den Eenfoldige, som man ikke kan narre.

Tag hvilket som helst Ord i det N. T., glem Alt uden det, forpligt Dig til at ville gjøre derefter – ih Gud Fader bevares vil man sige, i samme Øieblik er jo hele mit Liv, timeligt og jordiskt sat paa Grund.

Hvad gjør man saa? Ubetalelige Videnskab hvad vare vi Mennesker hvis Du ikke var til? Forfærdeligt at falde i den levende Guds Haand – men allerede forfærdeligt at være ene med det N. T. Jeg gjør mig ikke bedre end jeg er, jeg tilstaaer, at jeg (og det turde dog nok være muligt, at jeg dog er en af de mere Behjertede hersteds) ikke endnu ubetinget tør vove at være ene med det N. T. Ene med det, det vil sige, være saaledes sammen med det, at det er som var jeg ene i hele Verden, og som sad Gud ved Siden af mig og sagde vil Du behage at lægge Mærke til hvad der staaer, og at Du skal gjøre derefter. Ene med det, det vil sige, som var jeg ene i hele Verden, og som stod Christus ved mig, for at der ingen Misligheder skulde være med Hensyn til, at naar der staaer, at det skal man gjøre, at saa skal man gjøre det – hvad Christi Exempel viser.

O, hvor Mange vare vel De i Christenhedens 1800 Aar, der have havt Mod til at turde være ene med det N. T. Til hvilke frygtelige Conseqventser kunde den ikke drive mig, denne trodsige og herskesyge Bog – naar man saadan skulde være en med den!

Hvor anderledes naar jeg tager en Concordants til Hjælp, et Lexicon, et Par Commentarer, tre Oversættelser – altsammen for rigtig tilgavns at forstaae dette Dybe og vidunderlig Deilige og uudgrundelig Høie; »thi« – det siger jeg frit – »naar jeg blot forstaaer det N. T., det med at gjøre det, det skal jeg nok.« I Sandhed hvilken Lykke o eneste Trøst at det er saa svært at forstaae det N. T. Det er Menneskehedens Sag jeg taler, naar jeg nu siger: lader os holde sammen, lader os ved Alt hvad helligt er, love og holde hinanden, Intet at spare, ingen Møie, ingen Nattevaagen for at gjøre det N. T. vanskeligere og vanskeligere at forstaae; lader os hvis de hidtil opfundne ikke forslaae, opfinde flere Videnskaber, – for at forklare og udlægge den hellige Skrift.

Jeg slaaer det N. T. op, jeg læser: »vil Du være fuldkommen, da sælg alt Dit Gods og giv det til de Fattige og kom og følg mig.« Store Gud, alle Capitalisterne, Embedsmændene og Pensionisterne ikke mindre, hele Slægten, paa Tiggerne nær: vi vare solgte – hvis ikke Videnskaben var. Videnskaben! Dette Ord har en herlig Klang; Ære være Enhver, der helliger sine Kræfter til Videnskabens Tjeneste, priset Enhver, der virker til at befæste Videnskabens Anseelse blandt Menneskene, Videnskaben, der hjælper til at holde igjen paa det N. T., denne – som Videnskaben siger »inspirerede« det vil sige denne forbistrede Bog, der vilde ein zwei drei rende os alle omkuld, hvis den slap løs, det er, hvis ikke Videnskaben holdt igjen.

Forgjeves opløfter det N. T. sin Stemme høiere end Abels Blod, der raaber til Himlen, forgjeves befaler det med Myndighed, forgjeves formaner og besværges det – vi høre det ikke, det vil sige, vi høre kun denne Stemme gennem Videnskaben. Som naar en Udlænding,^a paatalende sin Ret i det fremmede Sprog, naar han lidenskabelig vover at sige det dristige Ord – men see Tolken, der skal oversætte Kongen det, vover ikke at oversætte det, og sætter noget Andet istedet: saaledes lyder det N. T. gennem Videnskaben. Som hiint den Piintes Skrig i Phalaris Oxe lød som Musik i Tyrannens Øre: saaledes lyder det N. T.^s gudd. Myndighed gennem Videnskaben som Bjeldeklang ell. som Ingenting. Gennem Videnskaben; ja, thi vi Msker ere snilde. Som man indespærrer den Sindssvage, at han ikke skal forstyrre Verden; som Herskesyge fjerner den Frimodige, at hans Røst ikke skal høres: saaledes have vi spærret det N. T. inde ved Hjælp af Videnskaben. Forgjeves raaber og skriger det, larmer og gesticulerer – det hjælper ikke, vi fornemme det kun gennem Videnskaben. Og for ganske at sikkre os, sige vi: at Videnskaben just er for at hjælpe til at forstaae det N. T., at vi bedre kunde høre dets Røst. O, saa indespærret sad ingen

a ligeoverfor den kongelige Majestæt

Sindssvag, og ingen Statsfange; thi dem betræffende negter man jo dog ikke, at de ere indespærrede. Men i Forhold til det N. T. er Forsigtigheden endnu større: man spærrer det inde, men man siger man gjør lige det Modsatte, man er i idel Virksomhed for at hjælpe det til [at] faae Magten og Herredømmet. Dog det forstaaer sig, ingen Sindssvag, og ingen Statsfange var os Msker saa farlig, som det N. T., naar det blev sat paa frie Fod.

Sandt nok, vi Protestanter gjøre jo meget for at om muligt ethvert Msk. kan eie det N. T.: o, men hvad gjøre vi ikke, for at indprente Enhver, at det nye T. kun kan forstaaes gjennem Videnskaben. At ville slaae det N. T. op, forstaae hvad man læser deri udendvidere som en Ordre, strax at ville gjøre derefter - hvilken Vildfarelse. Nei, det N. T. er en Lære, og Videnskaben maa man have til Hjælp for at forstaae den.

See dette er Sagen. Og den Smule jeg har meent at kunne gjøre, er let sagt: jeg har villet gjøre lidt opmærksom, og gjøre den Tilstaaelse: at jeg finder det N. T. yderst let at forstaae, men at jeg hidtil har fundet uhyre store Vanskeligheder i mig selv, naar det gjælder om, bogstavelig at skulle gjøre efter hvad der ikke er vanskeligt at forstaae.

Jeg kunne maaskee have gjort Svinget anderledes, seet at opfinde en ny Videnskab: dog tilfredstiller det mig mere, hvad jeg har gjort, at jeg har gjort Tilstaaelsen om mig selv.